Convenant voor duurzame visserij 2026-2030

Vissers aan het roer richting vernieuwing

ILVO
Institute for Agricultural and Fisheries Research

west-vlaanderen
de gedreven provincie

BELGIAN FISHERIES
PRODUCERS ORGANISATION

natuurpunt

Medegefinancierd door de Europese Unie

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

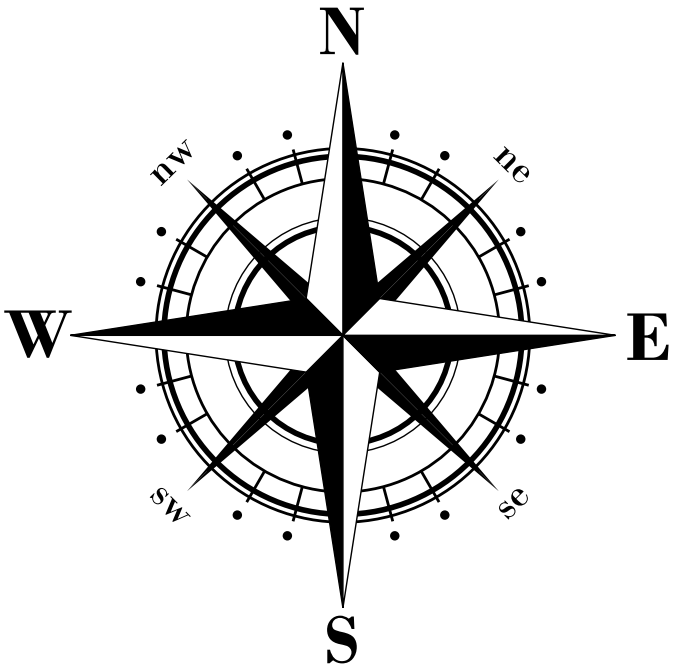

Kompas richting duurzame ontwikkeling van de volledige Vlaamse visserijsector- en keten

VOORWOORD

Of je nu zelf visser of reder bent, onderneemt of werkt in de sector of gewoon interesse hebt voor wat er gebeurt in de Vlaamse visserij, dit vierde convenant neemt je mee aan boord van een sector die volop in beweging is. Samen varen we naar een duurzame visserij onder de vlag: 'Vissers aan het roer richting vernieuwing'.

Als Vlaamse minister bevoegd voor Zeevisserij is het mijn missie om er samen met de convenantpartners voor te zorgen dat vissers en reders hun werk kunnen blijven doen, dat de sector vernieuwt en ontwikkelt op een manier die goed is voor mens, natuur en economie. Reders en vissers zorgen voor een dagelijkse variatie aan verse vis, houden stielkennis en tradities levend en investeren in innovatie en duurzaamheid. We willen hen en de ganse sector via dit convenant ondersteunen, verbinden en versterken.

Dit convenant is meer dan een beleidsdocument, het is een kompas dat de koers uitstippelt voor de toekomst. Onze vissers nemen hierin een centrale rol op, als behoeders van onze zeeën, voor het dagelijks bijdragen aan een gevarieerde voedselvoorziening binnen een gezond marien ecosysteem. Maar het convenant spreekt ook elke andere betrokkene in de sector aan.
Samen zetten we zo koers naar een Vlaamse visserijsector die veerkracht toont en een toekomst biedt aan huidige en toekomstige generaties, voor de vissers van vandaag én die van morgen.

Ik nodig u dan ook graag uit om het kompas van dit convenant te volgen en mee aan boord te stappen richting een duurzame toekomst voor onze Vlaamse Zeevisserij.

HILDE CREVITS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

SITUERING

Partners: de Vlaamse minister voor Zeevisserij, de Belgian Fisheries Producers Organisation, het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek, het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Natuurpunt en de Provincie West-Vlaanderen.

Met dit nieuwe Convenant voor de periode 2026-2030 engageren de deelnemende partners zich verder om de Vlaamse visserijsector en -keten te verbinden, te versterken en te vernieuwen. Centraal staan de reders en vissers die dagelijks meerdere functies en rollen opnemen.

Dit convenant gaat zijn vierde werkingsperiode in en bouwt verder op de inspanningen en resultaten sinds 2015. De grondslag zit vervat in de zeven doelstellingen van het Vistraject die nog steeds actueel zijn:

1) Duurzaam beheer van commerciële visbestanden binnen veilige grenzen
2) De vissersvloot heeft een minimale impact op het ecosysteem
3) Natuur op zee beschermen
4) Rederijen zijn economisch rendabel, investeren in de toekomst en tonen de weg naar duurzame visserijconsumptie
5) Kustvisserij vergt een specifieke aanpak
6) Sociaal verantwoorde visserij naar tevredenheid, verloning en veiligheid.
7) De visser als vaardige ondernemer en 'Guardian of the Sea'[1]

OPDRACHT EN DOELSTELLINGEN

Net zoals het kompas toont deze toekomstgerichte visserijstrategie vier essentiële pijlers, Noord, Oost, Zuid en West, om de koers te bepalen. Elk van deze richtingen vertegenwoordigt een fundamenteel aspect van het beleid:

- Noord wijst naar de voedselstrategie met gezonde en duurzame voeding voor iedereen.
- Oost benadrukt het belang van goede data voor een ecosysteembenadering.
- Zuid staat voor veerkrachtige vissers en sterke keten.
- West richt zich op samenwerking, haalbaarheid en ondersteuning.

Deze pijlers zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zonder een gezond ecosysteem (Oost) is duurzame voeding (Noord) niet mogelijk. Zonder veerkrachtige vissers (Zuid) kan de keten niet functioneren. Zonder samenwerking en goed bestuur (West) blijven inspanningen versnipperd.

[1] https://lv.vlaanderen.be/nl/visserij/visserijbeleid/vistraject

Samen vormen ze een evenwichtig kompas dat richting geeft aan een veerkrachtige visserij die toekomstbestendig, sociaal rechtvaardig en ecologisch verantwoord is. Centraal in dit kompas staan de reders en vissers.

Deze doelstellingen zijn thematisch. De structuur is richtinggevend doorheen de werkingsperiode en laat voldoende flexibiliteit om bijkomende actuele onderwerpen te behandelen.

De productie, verwerking en consumptie van Vlaamse vis vertrekt immers vanuit een gezonde voedselstrategie en hanteert een realistische visie. Deze respecteert het mariene ecosysteem, de klimaatdoelstellingen en de zorg voor onze oceanen en zeeën, geïntegreerd binnen de blauwe economie. De Vlaamse visserijsector kent vele uitdagingen waaronder de instroom in de sector, de modernisering en vernieuwing van de vloot met aandacht voor veiligheid en voor energie-efficiëntie en -transitie. We versterken de veerkracht en diversiteit van de sector. We zetten in op lastenverlaging en administratieve vereenvoudiging. Toegang tot ruimte op zee en voldoende mogelijkheden om te vissen met respect voor het ganse ecosysteem zijn essentieel. We willen inzetten op innovatie en real-time gegevens voor een goede opvolging van de visbestanden en voor meer stabiliteit in het beheer. Er wordt gestreefd naar voldoende evenwicht tussen de sociale, economische en ecologische componenten voor het geheel aan activiteiten. We kijken uit naar de evaluatie van het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid en zullen meewerken aan een mogelijke herziening.
Zo varen we richting een bloeiende toekomst voor de visserij met goede visbestanden in een gezond ecosysteem voor de toekomstige generaties.

Dit convenant onderschrijft voor de Vlaamse visserijsector ook het belang van diverse overkoepelende strategieën binnen het visserijbeleid zoals van 'Zee tot bord'[2] (Farm to fork)[3] , de 'European Green Deal'[4] , het Ocean Pact[5] , de Kaderrichtlijn Mariene Strategie[6] , de bescherming en het herstel van onze zeeën of de energietransitie[7] , veelal vervat in actieplannen . Ook deze uitdagingen worden meegenomen.

[2] Farm to Fork Strategy - European Commission
[3] Farm to Fork Strategy - European Commission
[4] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_nl
[5] The European Ocean Pact - European Commission
[6] Kaderrichtlijn Mariene Strategie | FOD Volksgezondheid
[7] The EU #NatureRestoration Law
[8] Action plan: Protecting and restoring marine ecosystems for sustainable and resilient fisheries - European Commission

Noord – Naar gezonde en duurzame voeding

- Bijdragen aan de voedselstrategie door aanvoer van visserijproducten uit een gezond ecosysteem
- Waardering verhogen voor ondernemerschap en inspanningen van vissers
- Bouwen aan een werkbaar Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en Marktordening (GMO)
- Steun geven voor ontwikkeling van en investeringen in duurzame vistechnieken
- Zorg voor gezonde zeeën en oceanen aanmoedigen

Oost – Onze voedselsystemen op basis van versterkte data

- Real time data en goed onderbouwd visserijadvies ontwikkelen met het oog op een gezond ecosysteem
- Digitale systemen en monitoring verder uitbouwen en afstemmen
- Vissers begeleiden in hun 'Visserij Verduurzaamt'-traject door analyse van hun data en formuleren van aanbevelingen
- Ervaring versterken met precisievisserij en kennis over bodem en habitat verhogen
- Innovatie ontwikkelen in een partnerschap tussen vissers en wetenschappers
- Vissers inzetten als producent van kwaliteitsvolle data
- In het kader van klimaatverandering en de populatie-migraties, de opvolging en het beheer van 'nieuwe vissoorten' voorbereiden en opstarten.

Zuid – Zorg voor veerkrachtige vissers en keten

- Economische rendabiliteit erkennen als basis
- Zorgen voor ruimte om te vissen en voor voldoende vangstmogelijkheden in een gezond ecosysteem
- Instroom van nieuwe generaties stimuleren
- Faciliteren van samenwerking tussen sector en onderwijs
- Inzetten op verhoging van veiligheid en verbetering van de werkomstandigheden
- Energie-efficiëntie en –transitie stimuleren
- Diversificatie en innovatie van de vloot steunen
- Toekomst van kustvisserij en visserijgemeenschap behartigen
- Alternatieve verdienmodellen uitzoeken

West – Samenwerking

- Actieplan lastenverlaging en administratieve vereenvoudiging uitwerken in overleg met sector
- Dialoog uitbouwen tussen vissers en de medewerkers van het Agentschap alsook met wetenschappers
- Zeevissers actief betrekken bij het visserijbeheer
- Optimale toegang tot fondsen zoals FIVA, EFMZVA, ZeeBONK, OVIS, en overige (Europese) fondsen faciliteren
- Aandringen op multifunctioneel ruimtegebruik en co-existentie, in het bijzonder binnen de blauwe economie
- Samenwerking doorheen de visserijketen stimuleren
- 'Visserij Verduurzaamt' tot bij de consument brengen

ORGANISATIE

De deelnemende partners werken samen in de Taskforce die als centraal platform het engagement van de convenantpartners opneemt en uitwerkt. Deze Taskforce richt werkgroepen op om thematische acties uit te werken. De resultaten en knelpunten worden voorgelegd aan de Taskforce voor transparantie, verdere reflectie en akkoord. De Taskforce komt minimum viermaal per jaar bijeen.

De werkgroepen volgen een vlot ritme voor de thematische uitwerkingen. De samenstelling is afhankelijk van de beoogde doelstellingen, relevante stakeholders worden hiervoor uitgenodigd. Er wordt gerapporteerd aan het secretariaat van de Taskforce.

De partners engageren zich om constructief en toekomstgericht de diverse opdrachten aan te gaan en dit met wederzijds respect en begrip voor elkaars doelstellingen. Eénmaal per jaar wordt een klankbordgroep als vast communicatie-event gehouden. De organisatie, financiering, agenda, thema's en communicatie worden voorafgaand door de convenantpartners vastgelegd.

Elke partner staat mee en evenwaardig in voor de bewaking en uitvoering van bovenstaande doelstellingen. Bij dit nieuw convenant wordt er vertrokken vanuit het specifieke perspectief en de noden van de reders en de vissers. Het voorzitterschap wordt opgenomen door het kabinet van de Vlaamse minister voor Zeevisserij. De secretariaatstaken worden uitgevoerd door de Belgian Fisheries Producers Organisation.

De Taskforce waakt er over dat de doelstellingen van het convenant evenwichtig en in consensus worden uitgevoerd, in lijn met de principes en tradities van goed partnerschap. De taskforce houdt gezamenlijk toezicht op de strategie en stuurt die bij waar nodig. Zo blijft de complementaire werking verzekerd, zowel wat de deelnemende partners betreft als het uitgebreide netwerk van betrokken stakeholders.

© Alain Philippe